

Prof. dr hab. Sławomir I. Bukowski, prof. zw.

Uniwersytet Technologiczno-Humanistyczny

im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu

Wydział Nauk Ekonomicznych i Prawnych

Katedra Biznesu i Finansów Międzynarodowych

Recenzja rozprawy doktorskiej mgr Radosława Lufta pt. „Wpływ wybranych systemów informatycznych na konkurencyjność małych i średnich przedsiębiorstw subregionu radomskiego” przygotowanej pod kierunkiem naukowym dr hab.

Aleksandra Lotko, prof. nadzw. UTH Rad.. (Radom 2017)

A. Ocena trafności wyboru i oryginalności problemu badawczego, hipotez badawczych i metod badawczych

Recenzowana praca składa się ze wstępu, pięciu rozdziałów, zakończenia, bibliografii i trzech załączników, spisu tabel, spisu rysunków, załącznika- „kwestionariusz ankiety (łącznie 356 stron). Z uwagi na temat, problem badawczy, hipotezy i zastosowane metody badawcze pracę kwalifikuję do dziedziny nauk ekonomicznych, dyscypliny „ekonomia”.

Przedmiot badań doktoranta, których wyniki zostały zaprezentowane w pracy doktorskiej jest istotny z punktu widzenia wpływu technologii IT na rozwój małych i średnich przedsiębiorstw oraz ich konkurencyjność.

Temat pracy został właściwie sformułowany. Doktorant podjął się zbadania, jak wdrożenie systemów informatycznych wpływa na konkurencyjność małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) subregionu radomskiego oraz jakie daje im korzyści?

W pracy przyjęto następujące cele badawcze:

Cel główny:

- C:** Identyfikacja wpływu systemów informatycznych na konkurencyjność małych i średnich przedsiębiorstw subregionu radomskiego oraz wskazanie osiąganych dzięki nim korzyści.

Oraz cele szczegółowe:

- C1:** Określenie wpływu systemów informatycznych na konkurencyjność MŚP subregionu radomskiego z wykorzystaniem zaadaptowanej metody BSC.
- C2:** Określenie zróżnicowania konkurencyjności MŚP subregionu radomskiego ze względu na rodzaj i funkcjonalność wdrożonych systemów informatycznych.
- C3:** Wskazanie korzyści z wdrożenia systemów informatycznych w MŚP subregionu radomskiego.
- C4:** Identyfikację czynnikowego modelu charakterystyki wymiarowej korzyści z wdrażania systemów informatycznych w MŚP subregionu radomskiego.
- C5:** Określenie zróżnicowania korzyści z wdrożenia systemów informatycznych w MŚP subregionu radomskiego ze względu na formalne charakterystyki organizacji oraz rodzaje i funkcjonalności systemów informatycznych.

Teza sformułowana w pracy brzmi: Wdrożenie systemów informatycznych pozytywnie wpływa na konkurencyjność MŚP subregionu radomskiego.

Teza ta została oparta na przesłankach, które zostały sformułowane w postaci pięciu hipotez:

- H1:** MŚP subregionu radomskiego posiadające wdrożone systemy informatyczne, oceniają ich wpływ na konkurencyjność wyżej od przedsiębiorstw nieposiadających tych systemów.
- H2:** Istnieją rodzaje i funkcjonalności wdrożonych systemów informatycznych różnicujące konkurencyjność MŚP subregionu radomskiego.
- H3:** Istnieją korzyści z wdrażania systemów informatycznych w MŚP subregionu radomskiego.
- H4:** Korzyści z wdrażania systemów informatycznych w MŚP subregionu radomskiego mają strukturę wielowymiarową, którą można przedstawić w postaci modelu czynnikowego.

Istnieją formalne charakterystyki organizacji oraz rodzaje i funkcjonalności systemów informatycznych różnicujące korzyści z ich wdrożenia w MŚP subregionu radomskiego.

W celu udowodnienia tezy i weryfikacji przyjętych hipotez doktorant zastosował następujące metody badawcze (niestety, we wstępie doktorant pisze o swoim wkładzie pracy a nie o metodach badawczych, choć z tego opisu wynika, że chodzi o metody badawcze, które doktorant traktuje nieco niefortunnie, jako wkład pracy!): analiza krytyczna literatury, badania ankietowe na próbie małych i średnich przedsiębiorstw region radomskiego (metoda CAWI i metoda tradycyjna), metody analizy statystycznej.

Sformułowane cele badawcze, tezę, hipotezy badawcze i metody badawcze należy uznać za poprawne.

B. Konstrukcja pracy i ocena merytoryczna oraz formalna treści pracy

Tezie i hipotezom badawczym została podporządkowana struktura pracy, która jest logiczna i przejrzysta.

Rozdział I pt. „Małe i średnie przedsiębiorstwa w teorii ekonomii i w praktyce gospodarczej” jest poświęcony zagadnieniom teoretycznym. Doktorant dokonuje analizy pojęcia i klasyfikacji małych i średnich przedsiębiorstw, ich roli w gospodarce, czynników warunkujących rozwój. Rozdział kończy się podrozdziałem pt. „Efektywność sektora MŚP w gospodarce polskiej. Tytuł tego podrozdziału powinien brzmieć: „Znaczenie MŚP w polskiej gospodarce”, bowiem doktorant nie pisze tutaj nic o efektywności.

Rozdział II pt. „Konkurencyjność przedsiębiorstw sektora MŚP” ma charakter teoretyczny i jest oparty na analizie krytycznej literatury przedmiotu. Doktorant analizuje pojęcie konkurencyjności, prezentuje modele konkurencyjności przedsiębiorstw, źródła przewagi konkurencyjnej przedsiębiorstw i wreszcie rolę systemów informatycznych w budowaniu przewagi konkurencyjnej.

W rozdziale III pt. „Identyfikacja systemów informatycznych zarządzania” doktorant prezentuje i analizuje informatyczne systemy zarządzania, przedstawia historię i typologie informatycznych systemów zarządzania, dokonuje weryfikacji i oceny pięciu typów

systemów informatycznych zarządzania oraz analizuje ich wykorzystanie w polskiej gospodarce.

Rozdział IV pt. „Metodyka badań i struktur próby” dotyczy metody badań i struktury próby badawczej. Opisana metoda badań, która zostanie następnie zastosowana w rozdziale V i dobór próby badawczej są właściwe.

W rozdziale V pt. „Dyskusja wyników badania empirycznego” jest niezwykle interesującą częścią pracy. Należy podkreślić duży wkład pracy doktoranta polegającej na opracowaniu kwestionariusza ankiety, wyborze próby badawczej przedsiębiorstw, selekcję otrzymanych wyników badawczych oraz solidnie zastosowane zaawansowane metody statystyczne. Przeprowadzona analiza wyników badań ankietowych pozwoliła doktorantowi na udowodnienie sformułowanej w pracy tezy oraz pozytywną weryfikację hipotez badawczych.

Doktorant zarysował również w „Zakończeniu” ograniczenia badawcze oraz kierunki dalszych badań naukowych, które, jak rozumiem będzie kontynuował.

Na zakończenie kilka uwag formalnych. Doktorant nie ustrzegł się przed typowymi dla wielu prac błędami stylistycznymi. Nie analizuje się tabel tylko ich treść – dotyczy to prawie wszystkich rozdziałów, a w szczególności rozdziału empirycznego. Na s. 203 jest sformułowanie: „odnotowano dla perspektywy procesów wewnętrznych” . Jest to dziwoląg językowy i do tego mało zrozumiały. Ciągłe powtarzanie w rozdziale empirycznym słowa „odnotowano”. Itd. Gdyby praca miała zostać opublikowana, to należałoby przeprowadzić solidną korektę językowo-stylistyczną.

C. Wnioski

Recenzowana rozprawa doktorska stanowi oryginalne rozwiązanie problemu naukowego, sformułowanego w postaci tezy badawczej. Stanowi również istotny wkład w dyskusję nad

Doktorant zweryfikował w sposób profesjonalny przyjęte w badaniach hipotezy badawcze i uwodnił tezę pracy.

Treść rozprawy i zastosowane procedury badawcze, wskazują na obszerną ogólną wiedzę teoretyczną doktoranta i metodologiczną w zakresie ekonomii, w szczególności w stosowaniu metod ilościowych, a także umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej. Uwagi krytyczne zawarte w recenzji są istotne w ocenie pracy, ale nie pomniejszają jej walorów naukowych, a jak sądzę mogą być przydatne dla doktoranta w przypadku redagowania pracy dla celów wydawniczych.

Rozprawa w spełnia warunki określone w art. 13 ust.1 Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. nr 65, poz. 595 z późn. zm.) dotyczące rozpraw doktorskich. Wnioskuje, zatem o dopuszczenie rozprawy doktorskiej mgr Radosława Lufta do publicznej obrony w dziedzinie nauk ekonomicznych w dyscyplinie ekonomia. Ponadto, z uwagi na istotny wkład w dyskusję na problemem znaczenia technologii IT w rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw oraz bardzo dobre zastosowanie metod ilościowych wnioskuję o wyróżnienie pracy doktorskiej.

Radom, 18 lipca 2017 r.

